

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

Szerzők:

Gyórfi Dezső
Gyórfi György

A „GY & GY” PERFEKT AUDIT Kft.
munkatársai

Ez a szabályzat minta szerzői jogi védelem alatt áll, arról való másolat készítése tilos! A szabályzat másolása és jogtalan felhasználása büncselekményt képez.

ELŐSZÓ

A számvitelről szóló, módosított 2000. évi C. törvényben valamint az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Korm. rendeletben (továbbiakban: Áhsz.) foglaltak szerint a költségvetési szerveknek a törvényben és az Áhsz.-ben rögzített alapelvek alapján el kell készíteni a gazdálkodás sajátosságainak, adottságainak, körülményeinek leginkább megfelelő, számviteli politikához kapcsolódó értékelési szabályzatát. Az Áhsz.-t 2015. január 1-jétől módosította a 284/2014. (XI. 20.), valamint az egyes kormányrendeleteknek a Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásával összefüggő módosításáról szóló 397/2014. (XII.31.) Korm. rendelet. A módosítás értelmében az Áhsz. 50. § (2) bekezdése kiegészült egy d) ponttal, mely előírja, hogy a tulajdonosnak, tulajdonosi joggyakorló szervezetnek a vagyongazdálkodásba adott eszközök vagyoneértékelése során alkalmazott értékelési eljárás elveit, módszerét, dokumentálásának szabályait, felelőseit az értékelési szabályzatban meg kell határozni.¹

A költségvetési szerv nagysága, struktúrája, tevékenysége alapvetően meghatározza az értékelési szabályzat tartalmát, részletezettségét, szerkezetét. Mindezeket figyelembe véve minden költségvetési szervnek a saját adottságainak megfelelően kell az értékelésre vonatkozó előírásokat saját szabályzatában meghatározni.

Ebben a kiadványban a számviteli követelmények betartásának figyelembevételével dolgoztunk ki ajánlott megoldást az eszközök és források értékelési szabályzatának összeállításához.

A mintaszabályzat néhány helyen az adaptálás megkönnyítése érdekében - magyarázó, értelmező, ajánló - leírásokat tartalmaz, melyeket nem kell beépíteni a szabályzatba. A könnyebb felismerhetőség érdekében ezek a részek *d ő l t* betűvel kerültek leírásra.

Ez a kiadvány hozzájárulhat ahhoz, hogy a költségvetési szerveknél a számviteli rend és fegyelem magasabb színvonalra emelkedjen, és ezáltal jobban elősegítse a szabályszerűségi követelmények érvényesülését.

a Szerzők

---

¹ *Módosította: 284/2014. (XI. 20.) Korm. rendelet 23. § (1) 33.pont.*

.....
költségvetési szerv megnevezése

**ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK
ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA**

Érvényes: 201..... -től

TARTALOMJEGYZÉK

I. AZ ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT CÉLJA, TARTALMA.....	5
1. Az értékelési szabályzat célja.....	5
1.1. Az értékelési szabályzat hatálya.....	5
2. Az értékelési szabályzat tartalma	6
II. AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI.....	7
III. AZ ÉRTÉKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI	7
1. Az eszközök értékelése	7
1.1. Az eszközök értékelésére vonatkozó közös szabályok.....	7
1.2. Az eszközök bekerülési értékének általános szabályai	8
1.3. Egyes eszközök bekerülési értéke	9
1.3. Az eszközök értékelésének szabályai	12
1.3.1. Az értékelés, értékvesztés elszámolásának általános és speciális szabályai.....	12
1.3.2. Immateriális javak, tárgyi eszközök értékelése	14
1.3.3. Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök értékelése	15
1.3.4. Részesedések, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok értékelése.....	15
1.3.5. Vásárolt készletek értékelése	15
1.3.6. Saját termelésű készletek értékelése	16
1.3.7. Befejezetlen termelés, félkész termékek értékelése	16
1.3.8. Pénzeszközök értékelése	16
1.3.9. Követelések, minősítése, értékvesztése	17
1.3.9.1. Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők).....	17
1.3.9.2. Követelések minősítése egyszerűsített értékelési eljárással	21
1.3.9.3. A kis összegű követelések csoportos értékelése.....	23
1.3.9.4. Adós, vevő követelések behajtása.....	23
1.3.9.5. A követelések elismertetésének rendje.....	23
1.3.10. Aktív időbeli elhatárolások értékelése.....	23
2. Források értékelése	24
2. Az eszközök értékcsökkenésének, értékhelyesbítésének elszámolása	24
2.1. Terv szerinti értékcsökkenés.....	24
2.2. Terven felüli értékcsökkenés.....	28
2.4. Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszairásának szabályai.....	28
2.4. Az értékhelyesbítés elszámolásának szabályai	28
3. A vagyonkezelésbe adott eszközök vagyonértékelése során alkalmazott értékelési eljárás elvei, módszerei, dokumentálásának szabályai	29
3.1. A vagyonértékelés általános szabályai.....	29
3.2. A vagyonértékelés előkészítése.....	29
3.3. A vagyonértékelés módszere.....	29
IV. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	31

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

A ..... költségvetési szerv (önkormányzati hivatal², a helyi önkormányzat, önkormányzati társulás, továbbá a helyi nemzetiségi önkormányzat értékelési szabályzatát a számvitelről szóló módosított 2000. évi C. törvényben (továbbiakban: Sztv.), az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Korm. rendeletben (továbbiakban: Áhsz.) foglaltak szerint, valamint a számviteli politikában rögzített alapelvek alapján a következők szerint határozom meg.

I.

AZ ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT CÉLJA, TARTALMA

1. Az értékelési szabályzat célja

Az eszközök és források értékelési szabályzatának célja, hogy

- meghatározásra kerüljenek azok az értékelési elvek, módszerek, amelyekkel az intézmény (polgármesteri/közös hivatal) rögzíti az eszközei és a forrásai értékét,
- egyértelműen rögzítésre kerüljön – az intézmény (polgármesteri/közös hivatal) azon eszközei és kötelezettségei értékelési gyakorlata, amelyek esetében a Szt. és az Áhsz. felhatalmazása alapján az intézmény (polgármesteri/közös hivatal) számviteli politikai döntésén alapul az értékelés,
- az értékelési módszerek az adott intézményen (polgármesteri/közös hivatal) belül minden érintett munkavállaló számára legyenek egyértelműek,
- tájékoztatást nyújtson a belső, illetve a külső ellenőrzés számára az intézmény (polgármesteri/közös hivatal) könyvvezetési és költségvetési beszámoló készítési kötelezettsége során követett értékelési gyakorlatról.

1.1. Az értékelési szabályzat hatálya

A szabályzat hatálya kiterjed a ..... (költségvetési szerv megnevezése), továbbá a településen működő ..... helyi nemzetiségi önkormányzat(ok)ra és/vagy a gazdasági szervezettel nem rendelkező ..... költségvetési szerv(ek)re.

---

² Főpolgármesteri hivatal, polgármesteri hivatal, megyei önkormányzati hivatal, közös önkormányzati hivatal.

2. Az értékelési szabályzat tartalma

Az értékelési szabályzat a Sztv., Áhsz., valamint az intézményünk számviteli politikájának előírásait figyelembe véve - a következő témákhoz kapcsolódóan tartalmaz előírásokat:

- Általános értékelési szabályok,
- Az eszközök értékelése
  - Az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke
  - A befektetett eszközök értékhelyesbítése
  - Immateriális javak értékelése
  - Tárgyi eszközök értékének meghatározása a mérlegben
  - Befektetett pénzügyi eszközök értékelése
  - Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök értékelése
  - A készletek értékelése
  - Értékpapírok értékelése
  - Pénzeszközök értékelése
    - = Forintban lévő pénzeszközök értékelése
    - = Devizás, valutás pénzeszközök értékelése
  - Követelések értékelése
    - = Költségvetési évben esedékes követelések értékelése
    - = Költségvetési évet követően esedékes követelések értékelése
    - = Követelés jellegű sajátos elszámolások értékelése
  - Aktív időbeli elhatárolások értékelése
- Források értékelése
  - Saját tőke értékelése
  - Kötelezettségek értékelése
    - = Költségvetési évben esedékes kötelezettségek
    - = Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek
  - Passzív időbeli elhatárolások értékelése
- A vagyonkezelésbe adott eszközök vagyonértékelése során alkalmazott értékelési eljárás elvei, módszerei, dokumentálásának szabályai ³

---

³ 2015. január 1-jétől kötelező a tulajdonosnak, tulajdonosi joggyakorló szervezetnek a vagyonkezelésbe adott eszközök vagyonértékelésének szabályozása az értékelési szabályzatban. Beiktatta a 284/2014. (XI. 20.) Korm. rendelet 23. § (1) bekezdés 33.pontja.

II. AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

Az eszközök és források értékelésénél a számviteli politikában rögzített vállalkozás folytatásának elvét, az egyedi értékelés, a valódiság és az óvatosság elvét kell alapul venni.

Az értékelésnél a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulni, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, illetve a vállalkozási tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn.

Az előző év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan - legalább egy éven túl - jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül.

Ez esetben a változtatást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat írásban dokumentálni kell.

Az eszközöket és kötelezettségeket leltározással, egyeztetéssel ellenőrizni és egyedenként értékelni kell, kivéve, ha a számviteli politikában rögzített esetekben a csoportos értékelés is megengedhető.

Az egyes mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, a mérlegkészítés napjáig bekövetkezett és ismertté vált.

Intézményünk érték helyesbítést a számviteli politikában foglalt esetekben alkalmaz.

Amennyiben az intézmény egyáltalán nem él az érték helyesbítés lehetőségével, akkor a szabályozásban azt kell rögzíteni, hogy

Intézményünk érték helyesbítést nem alkalmaz.

III. AZ ÉRTÉKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI

1. Az eszközök értékelése

1.1. Az eszközök értékelésére vonatkozó közös szabályok

Intézményünknel (polgármesteri/közös hivatalnál) az eszközök és források értékelésénél figyelembe kell venni következő jogszabályi előírásokat:

- az Áhsz. 15., 16. és 16/A §-ában foglaltakat a bekerülési érték megállapításánál,
- az Áhsz. 17., 18. és 19. §-ában foglaltakat az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének és érték helyesbítésének megállapításánál,
- az Áhsz. 20. és 21. §-ában foglaltakat a mérlegtételek értékelésénél,

- bekerülési érték megállapításához: Szt. 47. § (9) bekezdésében, Szt. 48. § (7) bekezdésében, Szt. 49. § (5) bekezdésében, Szt. 50. § (1), (2), (4) és (6) bekezdésében, Szt. 51. § és a Szt. 62. § (2) bekezdésében foglaltakat,
- az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének és értékhelyesbítésének megállapításához: Szt. 52. § (1), (2), (5), (6) és (7) bekezdésében, az Szt. 53. § (1) bekezdés *b)* és *c)* pontjában, a Szt. 54–56. §-okban, a Szt. 57. § (2) bekezdésében, a Szt. 58. §(1), (2), (3), (5), (6), (7), (8) és (9) bekezdésében, a Szt. 57. § (3) bekezdésében foglaltakat,
- a mérlegtételek értékelésénél: a Szt. 46. §-ában, a Szt. 60. § (5) bekezdésében foglaltakat.

1.2. Az eszközök bekerülési értékének általános szabályai

A bekerülési érték részét képező tételek elszámolásának időpontjára a Szt. 47. § (9) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy az eszköz értékének utólagos módosítása során akkor kell a különbözet összegét jelentősnek tekinteni, ha az meghaladja az eredetileg elszámolt bekerülési érték 1%-át, de legalább a százezer forintot.

Az Áhsz 16. §-ban foglaltaktól eltérően a vagyonkezelésbe vett eszközök - ideértve, ha a vagyonkezelői jog más vagyonkezelőtől való átvétellel, költségvetési szerv átalakításával, jogutód nélküli megszűnésével kapcsolatban keletkezik, de ide nem értve, ha a vagyonkezelői jog vásárlással, saját előállításal keletkezik - és a tulajdonosi joggyakorló szervezetnél a más tulajdonosi joggyakorló szervezettől átvett eszköz bekerülési értéke az átadónál kimutatott bruttó érték. Az átvételt követően a vagyonkezelésbe adónál, korábbi tulajdonosi joggyakorló szervezetnél az átadásig elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést a vagyonkezelésbe vevőnek, új tulajdonosi joggyakorló szervezetnek nyilvántartásba kell vennie.

Az Áhsz. 16. §-ban foglaltaktól eltérően társulás alapítása, a társulási szerződés módosításával vagyonának növelése esetén az átvett eszközök bekerülési értéke a társulási szerződésben, illetve annak módosításában szereplő bruttó érték. Az átvételt követően az átadónál az átadásig elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést az átvevő társulásnak nyilvántartásba kell vennie.

A 16. §-ban foglaltaktól eltérően a tulajdonosnál, tulajdonosi joggyakorló szervezetnél az államháztartáson belüli szervezet részére vagyonkezelésbe adott, illetve az államháztartás önkormányzati alrendszerébe tartozó költségvetési szerv, társulás tulajdonába adott eszköz visszavételkori bekerülési értéke, valamint a megszűnő nemzetiségi önkormányzat vagyonát átvevő szervnél az átvételkori, az újraalakult nemzetiségi önkormányzatnál e vagyon visszavételkori bekerülési értéke a korábbi vagyonkezelőnél, tulajdonosnál kimutatott bruttó érték. A visszavételt követően az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést nyilvántartásba kell venni, a társulási részesedés könyv szerinti értékét ki kell vezetni.⁴

Az Áhsz.16. §-ban foglaltaktól eltérően a Szt. 49. § (5) bekezdése és 50. § (1), (2), (4) és (6) bekezdése szerint átvett eszközök bekerülési értékét az ott leírtak szerint kell meghatározni.

---

⁴ *Módosította: 203/2018. (XI. 5.) Korm. rendelet 4. § 2.*

**IV.
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK**

Az értékelési szabályzat .....napján lép hatályba.

A ..... (*költségvetési szerv vezetője*) kell gondoskodni, hogy az értékelési szabályzatban foglalt előírásokat az érintett munkatársak megismerjék, annak tényét a szabályzat **5. számú mellékletében** szereplő megismerési nyilatkozaton aláírásukkal igazolják a hatálybalépés napjával egyidejűleg.

Az érintett dolgozók munkaköri leírásában szerepeltetni kell az értékelési szabályzatban nevesített felelősségi, hatás és jogköröket, melyek elkészítéséért ..... (*költségvetési szerv vezetője*) a felelős.

Kelt,.....év .....hó.....nap

.....
jegyző (intézményvezető)

Vevők (adósok) minősítő adatlap

Vevő, adós megnevezése:

Címe:

Tartozás részletezése:

Számla szerinti összeg (Ft)

Késedelmi kamat (Ft)

Egyéb (Ft)

Tartozás összesen (Ft)

A Tartozás behajtására tett intézkedés:

Intézkedés megnevezése

Ideje, dokumentuma

Fizetési felszólítás (pénzügyi

Fizetési felszólítás (jogi)

Fizetési meghagyás

Végrehatási kérelem

Peres eljárás

Felszámoló felé tett bejelentés

Végelszámoló felé tett bejelentés

Egyéb

Értékvesztés elszámolásának mértéke: .....

Értékvesztés elszámolásának oka, indoklása:

.....
.....
.....
.....

Kelt:....., ...év .....hó ..... nap

A követelés minősítését:

Javasolom:

Jóváhagyom:

.....
javaslatot készítő beosztása

.....
jóváhagyó beosztása

